

Turvemaat ja EU-säädökset

Turvemailla tapahtuu - tietoisku 8.11.2024

Teemu Seppä

Kv. asioiden erityisasiantuntija

Metsähallitus Metsätalous Oy

EU ja uusiutuvat luonnonvarat; historiaa

- EU:n ympäristöpolitiikalla pitkä historia
- EU:n perussopimuksissa ei mainita lainkaan sanaa "metsä"
- EU:n piirissä on vallinnut tulkinta, että EU:lla ei ole toimivaltaa varsinaisen metsäpolitiikan saralla
- Metsiin ja metsäsektoriin vaikuttavaa sääntelyä on tullut muiden politiikkalohkojen kautta, ei kokonaisvaltaista otetta
 - Turpeella sama tarina?
- Ilmasto- ja energiapolitiikan nousu 2000-luvun alussa lisäsi metsiin (ja turvemaihin) vaikuttavien aloitteiden määrää merkittävästi

Green Deal

- Von der Leyenin 1. komissio tulkitsi EU:lla olevan suoraa toimivaltaa metsäasioissa ymp.politiikan kautta (SEUT 191 art.)
 - "luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö"
 - Sama pätee turvemaihin?
- Komission Green Deal sisälsi lukuisia metsiin ja turvemaihin vaikuttavia aloitteita
- EU:n ilmasto- ja biodiversiteettisitoumukset punaisena lankana
- Osa aloitteista on jo hyväksytty, osan käsittely jatkuu

Green Dealin aloitteita

- EU:n biodiversiteettistrategian päivitys
- EU:n metsästrategian päivitys
- Kestävän rahoituksen taksonomia
- Uusiutuvan energian direktiivin päivitys
- LULUCF-asetuksen päivitys
- Metsäkatoasetus
- Ennallistamisasetus
- Tiedonannot 2040-ilmastotavoitteista ja ns. teknisistä nieluista
- Maaperädirektiivi
- Metsänviljelyaineistoasetus
- Asetus metsien tilan seurannasta ja strategisista suunnitelmista

EU:n biodiversiteettistrategia

- EU-tason tavoitteet 30 % suojelulle josta 1/3 tiukkaa suojelua
 - Määritetään kansallisessa BD-strategiassa, työ kesken
 - Erityisesti mainitaan turvemaiden suojelun tärkeys
- Kaikkien luonnontilaisten ja vanhojen metsien suojelu
 - Kansalliset kriteerit vielä valmisteilla
 - Inventointi jo käynnissä valtionmetsissä
- Closer-to-nature forest management -kriteerit
 - Jatkuva kasvatus turvemailla
- Closer-to-nature forest management -sertifiointijärjestelmä valmisteilla

Uusiutuvan energian direktiivi (RED III)

- EU:n uusiutuvan energian tavoitetta vuodelle 2030 korotettiin nykyisestä 32 prosentista 42,5 prosenttiin
- Turpeella tuotettu energia ei ole uusiutuvaa
- Tammikuun 2008 jälkeen uudisojitetuilta soilta peräisin oleva puu ei ole kestävästi tuotettua energianlähdettä
- Kansallisen työryhmän [raportti](#) julkaistiin äskettäin
- Pantava kansallisesti toimeen 5/2025 mennessä

LULUCF-asetus

- Asetuksella säännellään metsänielun kokoa kansallisella tasolla
- Asetusta päivitetään tavoitteiden kiristyessä ja tiedon lisääntyessä
 - EU:n 2040-ilmastotavoite viedään säädöksiin
- Puuntuotanto turvemailla iso kysymys
 - Hyvis vai pahis?
 - Jatkuva kasvatus?
 - Lannoitus?

Metsäkatoasetus

- Asetusta sovelletaan 2026 alusta?
- EU-markkinoille tuotava puutavara ei saa aiheuttaa metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä
- Toimijan harjoitettava asianmukaista huolellisuutta
- Toimijan tehtävä asianmukaisen huolellisuuden ilmoitus komission tietojärjestelmässä ennen tuotteen markkinoille saattamista
 - Saatu referenssinumero seuraa tuotetta koko sen elinkaaren ajan
- Asetus ei tällä hetkellä kohdistu erityisesti turvemaihin, mutta
- 6/2025 komission selvitys ja mahdollinen säädösehdotus asetuksen soveltamisen laajentamisesta muihin ekosysteemeihin, mm. turvemaihin ja kosteikoihin

Ennallistamisasetus

- Kansallinen ennallistamissuunnitelma laadittava 8/2026 mennessä
- Luontodirektiivin luontotyyppien tilan parantaminen
 - Puustoiset suot iso luontotyyppi
- Luontotyyppien palauttaminen?
- Turvepeltojen vettämisen tavoitteet
 - Poliittisesti vaikea panna toimeen
- Turvepeltojen vettämisen korvaaminen osittain mahdollista muiden ojitettujen turvemaiden vettämisellä
 - Heikosti puuta kasvavat ojitetut turvemaat

Maaperädirektiivi

- Direktiiviehdotuksen käsittely vielä kesken
- Maaperän kunnon monitorointi- ja raportointikehikko
- Maaperän kestävä käytön periaatteet
 - Jäsenmaakohtaiset kestävät ja kestäättömät tavat käyttää maaperää
- Turvemaiden osalta edellytetään vedenpinnan pitämistä tietyllä tasolla "so that the structure and composition of such soils are not negatively affected"
- "Land take" eli infrarakentaminen vihreälle maalle erityisseurantaan
- Kuitenkin paljon kansallista liikkumavaraa?

EU ja tulevaisuus

- EU-vaalit pidetty, liikettä oikealle
- Green Dealin sitoumuksista pidetään kiinni jatkossakin
- Ympäristökomissaarin vastuulla mm.
 - Biotalousstrategian päivitys
 - Nature credits?
- Ilmastokomissaarin vastuulla
 - 2040-ilmastosäädökset
 - Ilmastonmuutoksen sopeutumisen strategia
- Kumpikin toimii kilpailukykykomissaari, varapuheenjohtaja Rodriguezin ohjauksessa
- [Linkki komissaarien toimeksiantoihin](#)

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus

Ennallistamisasetus, velvoitteet 1/2

- Luontodirektiivin luontotyyppien tilan kartoitus, heikentämiskielto, tilan parantaminen, mahdollisesti myös palauttaminen, esim.
 - Boreaaliset luonnonmetsät
 - Puustoiset suot
- 90 % luontodirektiivin luontotyyppien tilasta oltava tiedossa 2030
- Heikentyneistä luontotyypeistä oltava ennallistamisen piirissä 30 % 2030, 60 % 2040 ja 90 % 2050 mennessä
 - Aluksi keskitytään Natura 2000 -alueisiin
- Luontotyyppikohtainen palauttamistarve määritetään ennallistamissuunnitelmassa, ja tästä lisäalasta 30 % tulee olla toimien piirissä 2030, 60 % 2040 ja 90–100 % 2050 mennessä
- Kaupunkialueille lisää viheralueita
- Virtavesien esteiden poistoa ja tulva-alojen palauttamista
- Pölyttäjäkannat seurantaan ja nousuun

Ennallistamisasetus, velvoitteet 2/2

- Maatalousympäristöjen ennallistaminen, osoitetaan seuraavien indikaattoreiden positiivisella trendillä:
 - Maatalousympäristöjen lintuindeksi, sekä kaksi seuraavista: perhosindeksi, orgaaninen hiili mineraalimailla, diversiteettikohteet
 - Ojitettujen turvepeltojen ennallistaminen (Suomessa n. 250 000 ha)
 - 30 % 2030 mennessä, josta neljännes vesitettävä
 - 40 % 2040 mennessä, josta kolmannes vesitettävä
 - 50 % 2050 mennessä, josta kolmannes vesitettävä
 - 40 % yllämainitusta vesittämisestä voi korvata vesittämällä muita ojitettuja turvemaita kuin turvepeltoja (turpeennostoalojen ja ojitettujen suometsien vesittäminen)
- Metsien tilan parantaminen, osoitetaan seuraavien indikaattoreiden positiivisella trendillä:
 - Metsälintuindeksi, sekä kuusi seuraavista: kuollut pystypuu, maapuu, eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, metsien kytkeytyneisyys, orgaanisen hiilen määrä, kotimaisten puulajien metsät, puulajidiversiteetti
 - Indikaattoreille tulee määrittää kansalliset tavoitearvot
- Jäsenmaiden tulee huomioida EU:n yhteinen 3 miljardin lisäisen puun istutustavoite